

Wykorzystanie OZE w ciepłownictwie według „Europejskiego Zielonego Ładu

Bogusław Regulski
Wiceprezes Zarządu

 Izba Gospodarcza
Ciepłownictwo Polskie

Wrzesień 2021 r.

Europejski Zielony Ład – co to jest?

Jest to nowa strategia, której celem jest :

- przekształcenie UE w sprawiedliwe i prosperujące społeczeństwo żyjące w nowoczesnej, zasobooszczędnej i konkurencyjnej gospodarce, **która w 2050 r. osiągnie zerowy poziom emisji gazów cieplarnianych netto** i w ramach której wzrost gospodarczy będzie oddzielony od wykorzystania zasobów naturalnych.
 - **ochrona, zachowanie i poprawa kapitału naturalnego** UE oraz ochrona zdrowia i dobrostanu obywateli przed zagrożeniami i negatywnymi skutkami związanymi ze środowiskiem.
-

Europejski Zielony Ład - cele

Bardziej ambitne cele klimatyczne –
55% redukcji emisji CO₂ już w 2030r.
Europejskie Prawo Klimatyczne

Wdrażanie gospodarki o obiegu
zamkniętym

Dostarczanie czystej, przystępnej
cenowo i bezpiecznej energii –
dużo OZE, „zero” węgla, obniżanie
emisyjności gazu.

Budynki o niższym zapotrzebowaniu
na energię – „fala renowacji”,
charakterystyka energetyczna
budynku

Europejski Zielony Ład – konsekwencje dla polskiego ciepłownictwa

Konieczność redukcji emisji CO₂

Preferencje tylko dla „efektywnych systemów ciepłowniczych”

Wymagany wysoki udział ciepła z OZE

Wzrost roli odbiorcy ciepła – możliwość odłączania się od sieci ciepłowniczych

Jakość ciepła - nowe standardy energetyczne budynków

Bardziej wyśrubowane standardy ochrony powietrza

Europejski Zielony Ład a ciepłownictwo

Pakiet FIT 55 - najważniejsze mechanizmy regulacyjne dla transformacji ciepłownictwa

Dyrektywa o handlu uprawnieniami do emisji

Dyrektywa o efektywności energetycznej

Dyrektywa o odnawialnych źródłach energii

Dyrektywa o opodatkowaniu energii

Dyrektywa o charakterystyce energetycznej budynków

Nowa Dyrektywa OZE

Aby osiągnąć ogólny cel redukcji emisji CO₂ na 2030 r., określonej już na poziomie 55%, w zaktualizowanej dyrektywie o OZE proponuje się zwiększenie ogólnego wiążącego celu z obecnych 32% do nowego poziomu 40%

Obecny cel dotyczący ogrzewania i chłodzenia z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii – minimalny wzrost o 1,1 punktu procentowego rocznie – staje się obowiązkowy – cel dla Polski to 1,5 pp!

Podniesiono orientacyjny cel rocznego wzrostu wykorzystania odnawialnych źródeł energii w systemach ciepłowniczych i chłodniczych z obecnego 1,0 punktu procentowego do 2,1 punktu procentowego.

Zwiększono znaczenie „efektywnych systemów ciepłowniczych” według nowych kryteriów.

Nowa Dyrektywa o efektywności energetycznej

- ❑ Zwiększenie celu oszczędności energii na 2030 o kolejne 9%
- ❑ Zwiększenie tempa poprawy efektywności do 1,5% średniorocznie

W ciepłownictwie systemowym:

- ❑ Nowa definicja wysokosprawnej kogeneracji – wskaźnik emisji CO₂ mniejszy od 270 g/kWh energii – tylko paliwa gazowe!
- ❑ Nowa definicja „efektywnego systemu ciepłowniczego” ciepło tylko z wysokosprawnej kogeneracji i postępujący czasowo obowiązkowy udział ciepła z OZE - 5% od 2026, 20 % od 2035...

W ciepłownictwie indywidualnym – efektywne ogrzewanie indywidualne ma mieć mniejszy nakład nieodnawialnej energii pierwotnej niż dostępny efektywny system ciepłowniczy

Redukcja emisji CO₂ – nowy ETS

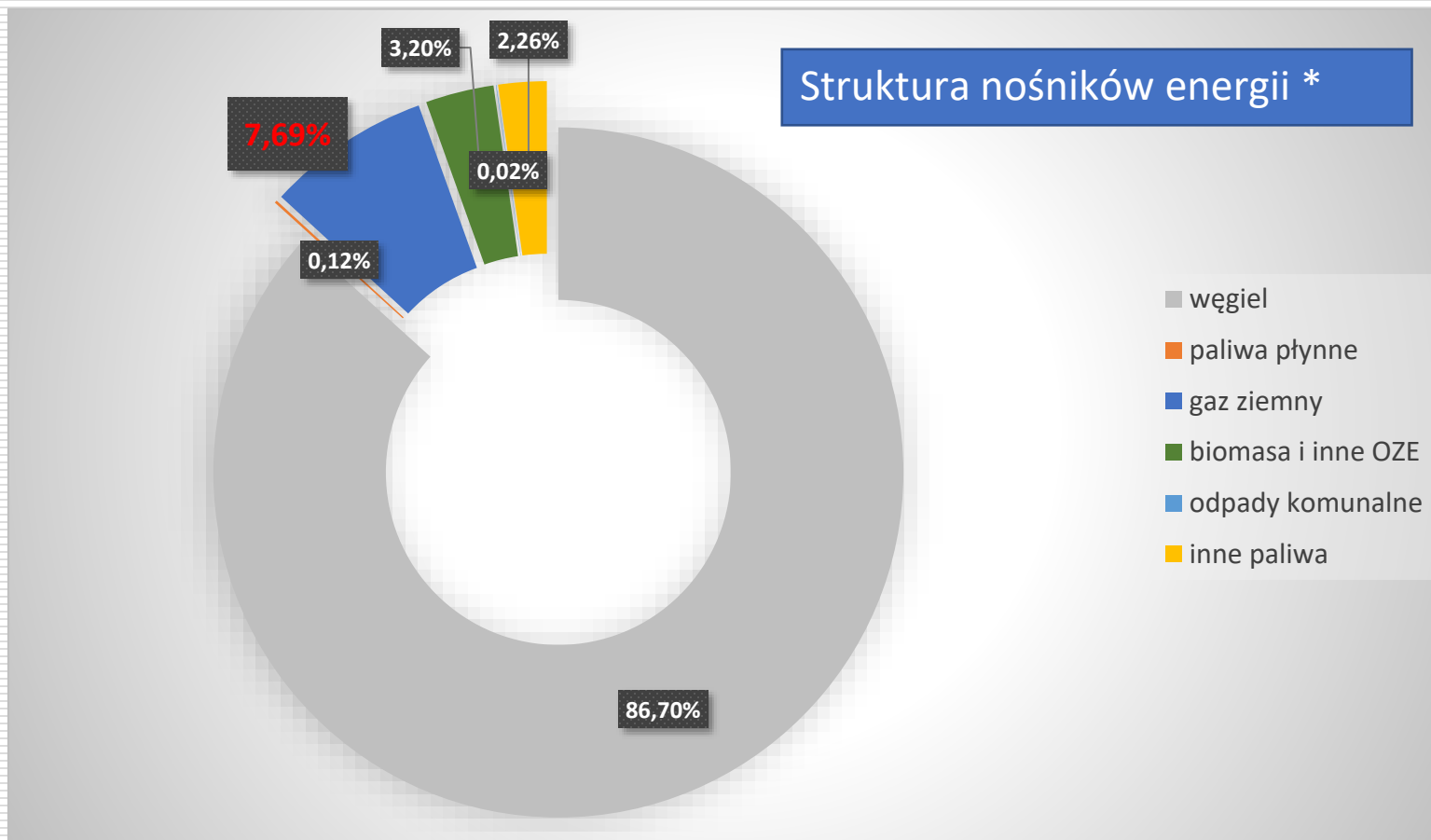
Uzyskanie nowego celu – redukcja 55% w stosunku do 1990;

Objęcie emisji z budynków systemem EU ETS - oznacza to rozszerzenie zakresu odpowiedzialności za emisję CO₂ na zorganizowanych i indywidualnych dostawców/ wytwórców ciepła, którzy do tej pory znajdowali się poza systemem ETS.

Opodatkowanie energii

- nowa struktura stawek podatkowych oparta na wartości opałowej i efektywności środowiskowej paliw i energii elektrycznej (zależność od emisji CO₂).
 - rozszerzono w nim podstawę opodatkowania poprzez uwzględnienie w niej większej liczby produktów oraz zlikwidowanie niektórych z obecnych zwolnień i obniżek.
 - nowy system ma zapewnić najwyższe opodatkowanie paliw powodujących największe zanieczyszczenie.
-

Europejski Zielony Ład – punkt startowy w ciepłownictwie systemowym

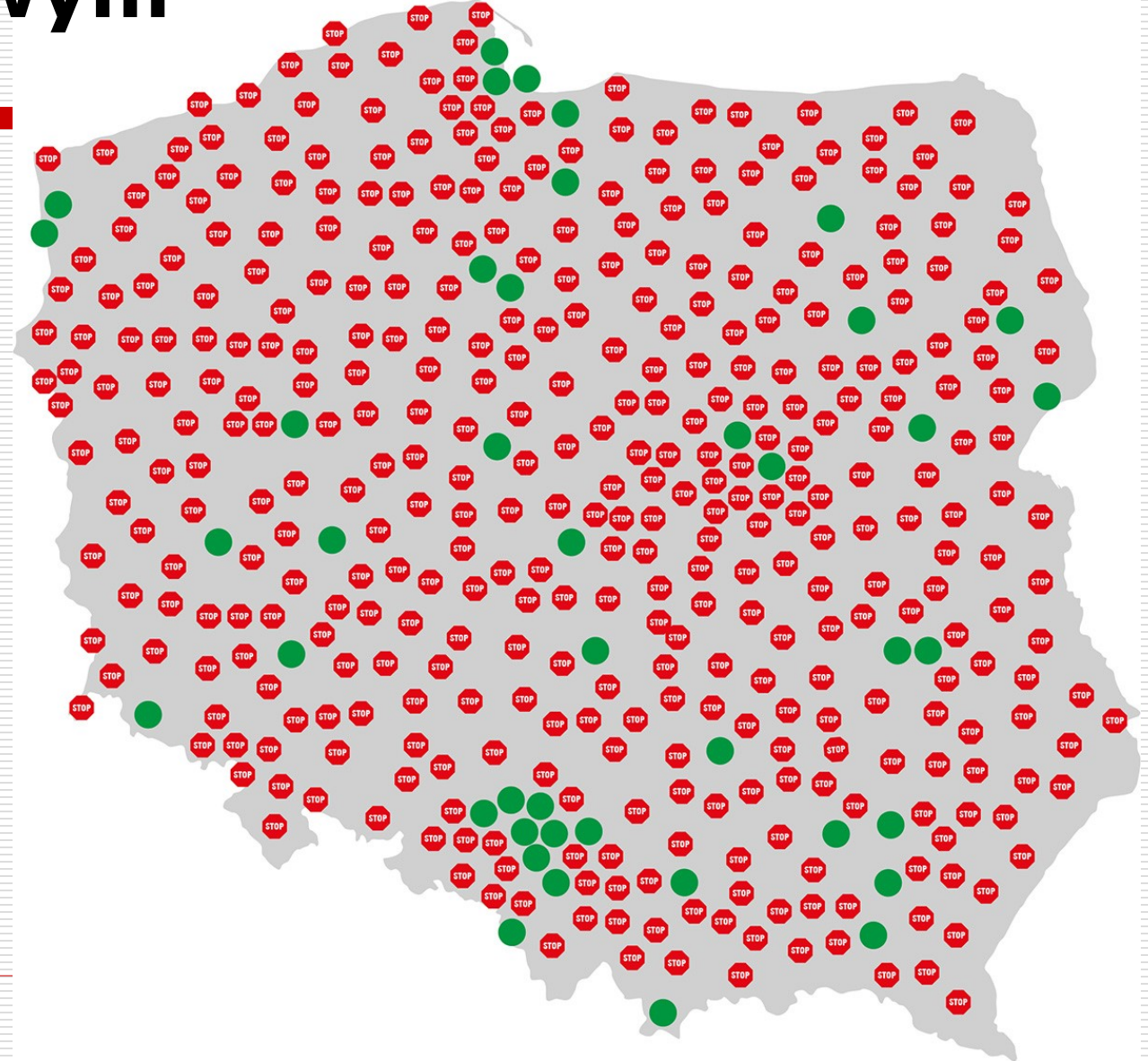
Emisyjność
produkcji ciepła
przekracza 100 kg
CO₂/GJ!!!

* Dotyczy działów PKD 35.1 i 35.3, które składają się generalnie na ciepłownictwo systemowe wg URE -
Energetyka ciepła w liczbach 2019

Europejski Zielony Ład – punkt startowy w ciepłownictwie systemowym

Tylko duże systemy ciepłownicze spełniają dzisiaj kryterium „efektywnego energetycznie systemu ciepłowniczego” poprzez przekroczenie minimum 75% udziału ciepła z kogeneracji, ale **generalnie na węglu!**

Ponad 83% liczby systemów ciepłowniczych to dalej „**nie-efektywne systemy ciepłownicze**”

Europejski Zielony Ład – punkt startowy w ciepłownictwie systemowym

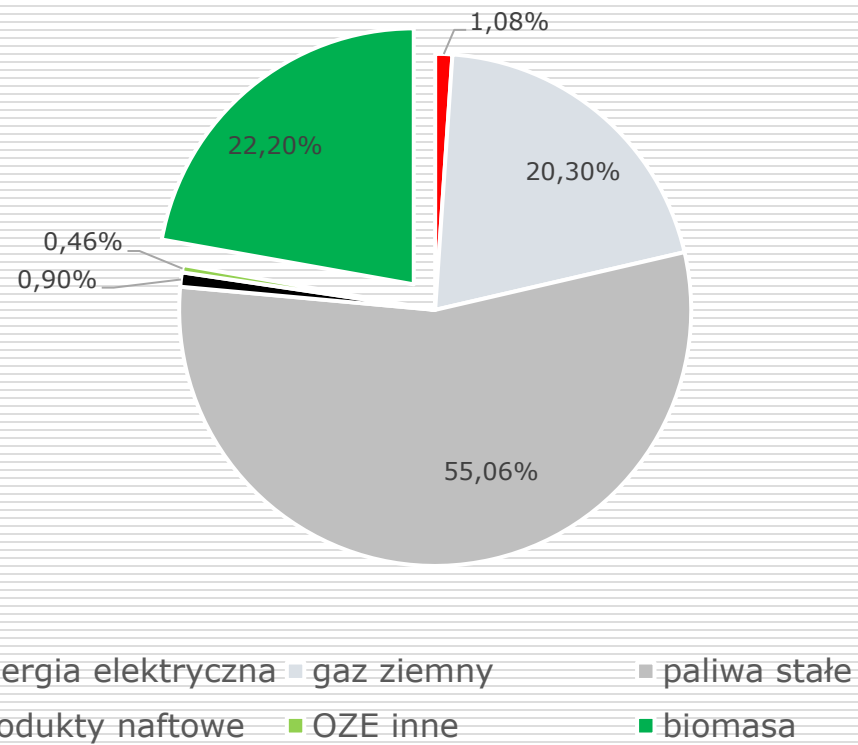
Dodatkowo, sytuacja finansowa ciepłownictwa systemowego jest zła:

- ❑ ujemna rentowność działalności;
- ❑ bardzo złe wskaźniki płynności finansowej;
- ❑ brak środków na inwestycje, nawet na wkład własny;

Wśród przyczyn tego stanu najważniejszym problemem jest ogromna zależność polskiego ciepłownictwa od sytuacji na rynku ETS.

Europejski Zielony Ład – punkt startowy w ciepłownictwie indywidualnym

Struktura nośników energii zużytych do ogrzewania w gospodarstwach domowych nie korzystających z sieci ciepłowniczej*

*obliczenia własne na podstawie tab 4.1 : Zużycie energii w gospodarstwach domowych w 2018 - GUS

Europejski Zielony Ład – długofalowe konkluzje dla ciepłownictwa

Czekający nas wszystkich skok wymaga wielu dużych i małych inwestycji. Do tego jeszcze potrzebne są pieniądze.

Ale nie tylko szerokie strumienie darmowych środków pomocy publicznej, których nie wystarczy dla zrealizowania wszystkich potrzebnych inwestycji.

W przypadku ciepłownictwa systemowego to odpowiednia kondycja ekonomiczna podmiotów, aby stały się wiarygodnym partnerem dla instytucji finansowych i inwestorów pomagających w transformacji. To niestety odbije się w cenach.

Konieczna jest więc odwaga w komunikacji, determinacja w podejmowaniu decyzji a w konsekwencji w realizacji postanowień. Przede wszystkim ze strony władz lokalnych i krajowych.

Dziękuję

b.regulski@igcp.pl
